

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

OLIMPIADA DE ISTORIE Etapa județeană/municipiul București Clasa a VIII-a 8 martie 2014

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru este de trei ore.

Subiectul I (40 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Dis—de dimineață, Mahomed al II-lea a dat semnalul de năvală (...). Și de îndată ienicerii s-au urcat și, scoborând de pe zid, s-au răspândit prin oraș și, năpustindu-se, credeau acum că au ocupat orașul. Cei din oraș însă, și oamenii lui Choniat, la așa împrejurare, stăteau gata de luptă și așteptau ca ienicerii să fi intrat, căci ei, stând locului în cetate, aveau consemnul când suna trâmbița să meargă deodată asupra ienicerilor; cei de pe meterezele zidurilor retrăgându-se, căci așa le ordonase Choniat să facă, încât ienicerii fără teamă să intre în oraș; când însă trâmbițașul le va da semnalul cu trâmbița, atunci ei mergând fuga, fiecare să-și ocupe locul și să facă orice ar vrea cu ienicerii înconjurați (...) și au ucis mare mulțime din ei.”

(Laonic Chalcocondil, *Expuneri istorice- bătălia de la Belgrad*)

B. „Deci se lovi Mircea voievod și fu război mare, că se întunecă de nu se vedea văzduhul de mulțimea săgeților. Și multă oaste pierdu Baiazid și pașii pieriră cu toții (...). Se vărsă sânge mult de erau văile înroșite. Deci Baiazid (...) fugi de trecu Dunărea și puse iscoditori pe la toate vadurile.”

(Mihail Moxa, *De-nceputul lumii dintâi*)

C. „Către coroana Ungariei și către toate țările, în care va veni această prezentă scrisoare. (...) Noi Ștefan Voievod (...) vă spun domniilor voastre că necredinciosul împărat al turcilor a fost mult timp și este nimicitorul întregii creștinătăți și, în fiecare zi, se gândește cum să distrugă și să supună toată creștinătatea. De aceea, noi facem cunoscut tuturor domniilor voastre că pe la Boboteaza trecută susnumitul turc a trimis asupra mea în țara noastră o mare armată. (...) cu ajutorul domnului Dumnezeu am mers asupra lor și i-am călcat în picioare și i-am trecut prin spadele noastre. (...) după ce a auzit de această înfrângere păgânul împărat al turcilor și-a pus în plan să se răzbune (...) și să supună țara noastră care e *poarta tuturor creștinilor* (...). De aceea, noi ne rugăm la amabilitatea voastră să ne trimiteți în ajutorul nostru pe căpitanii voștri contra dușmanilor creștinătății (...).”

(*Scrisoarea lui Ștefan cel Mare adresată principilor creștini după victoria de la Vaslui*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza surselor date, doi voievozi implicați în lupta antiotomană. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, o cauză și un efect ale acțiunilor militare prezentate. **6 puncte**
3. Menționați, pe baza surselor A și C, o deosebire între desfășurarea acțiunilor militare și selectați câte o informație din fiecare text prin care să susțineți deosebirea menționată. **10 puncte**
4. Prezentați o altă acțiune militară antiotomană desfășurată în spațiul românesc în secolul al XV-lea, în afara celei la care se referă sursa C. **5 puncte**
5. Prezentați două aspecte referitoare la statutul internațional al Țărilor Române în secolele al XV-lea – al XVI-lea. **10 puncte**
6. Formulați o opinie referitoare la rolul Țărilor Române în contextul cruciadelor târzii, utilizând o informație relevantă din sursele date. **7 puncte**

Subiectul al II-lea (50 de puncte)

„Românii, stând în cetatea munților un timp îndelungat, se revărsară de la o vreme în afară, către văile și șesurile de la Marea Neagră. Astfel, se născură cele două state, al Munteniei și Moldovei, pe când dincolo de munți, lanțurile lăuntrice despărțeau pe români în mai multe țări deosebite: Transilvania, Maramureșul, Crișana și Banatul (...).”

(A.D.Xenopol, *Istoria românilor din Dacia Traiană*)

Pornind de la această sursă, elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, un eseu despre întemeierea statelor medievale în spațiul românesc, având în vedere:

- menționarea a doi factori interni care au contribuit la întemeierea statelor medievale în spațiul românesc;
- prezentarea a două fapte istorice referitoare la constituirea voievodatului Transilvaniei;
- precizarea unei caracteristici a Transilvaniei în perioada principatului;
- menționarea a două fapte istorice referitoare la întemeierea Țării Românești;
- prezentarea a două fapte istorice referitoare la întemeierea Moldovei;
- menționarea unui fapt istoric referitor la Dobrogea;
- formularea unei opinii referitoare la contribuția românilor transilvăneni la întemeierea statelor medievale românești extracarpătice și susținerea acestora cu o informație selectată din sursa dată.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

OLIMPIADA DE ISTORIE Etapa județeană/municipiul București Clasa a VIII-a 8 martie 2014

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

Nu se acordă punctaj intermediar

SUBIECTUL I:

- câte 1 punct** pentru menționarea, pe baza surselor date, a oricărui voievod implicat în lupta antiotomană; **(1p x 2 = 2 puncte)**
- câte 3 puncte** pentru precizarea, din sursa B, a oricărei cauze și a oricărui efect ale acțiunilor militare prezentate; **(3p x 2 = 6 puncte)**
- 4 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor A și C, a oricărei deosebiri între desfășurarea acțiunilor militare prezentate în cele două surse;
câte 3 puncte pentru selectarea oricărei informații din fiecare sursă prin care se susține deosebirea menționată; **(3p x 2 = 6 puncte)**
- 2 puncte** pentru menționarea oricărei alte acțiuni militare antiotomane desfășurate în spațiul românesc în secolul al XV-lea, în afara celei la care se referă sursa C;
3 puncte pentru prezentarea acțiunii militare menționate;
- câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două aspecte referitoare la statutul internațional al Țărilor Române în secolele al XV-lea – al XVI-lea; **(2p x 2 = 4 puncte)**
câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui aspect menționat; **(3p x 2 = 6 puncte)**
- 4 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la rolul Țărilor Române în contextul cruciadelor târzii;
3 puncte pentru selectarea oricărei informații din sursele date care să susțină opinia formulată.

Total 40 de puncte

SUBIECTUL AL II-LEA:

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **câte 2 puncte** pentru menționarea a oricăror doi factori interni care au contribuit întemeierea statelor medievale în spațiul românesc; **(2p x 2 = 4 puncte)**
- **câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la constituirea voievodatului Transilvaniei; **(2p x 2 = 4 puncte)**
câte 3 puncte pentru prezentarea fiecăruia dintre faptele istorice menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; **(3p x 2 = 6 puncte)**
câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la fiecare fapt istoric menționat;
- **2 puncte** pentru precizarea a oricărei caracteristici a Transilvaniei în perioada principatului;
- **câte 3 puncte** pentru menționarea a două fapte istorice referitoare la întemeierea Țării Românești; **(3p x 2 = 6 puncte)**
- **câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la întemeierea Moldovei; **(2p x 2 = 4 puncte)**
câte 3 puncte pentru prezentarea faptelor istorice menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; **(3p x 2 = 6 puncte)**
 - câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
- **3 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric referitor la Dobrogea;
- **3 puncte** pentru formularea oricărei opinii privind contribuția românilor transilvăneni la întemeierea statelor medievale românești extracarpatice;

- **2 puncte** pentru selectarea oricărei informații din sursa dată care susține opinia formulată.

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru introducere/cuprins; cuprins/concluzii;
0 puncte pentru text nestructurat;
- **3 puncte** pentru evidențierea **relației cauză-efect**, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 de puncte

Total test 90 de puncte

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 de puncte